

סוגי רשיונות לביצוע עבודות חשמל

עבודות (למעט עריכת תוכניות), ובלבד שהעבודות בוצעו על-פי תוכנית שאישר בעל רשיון הרשאי לערוך תוכניות כאמור.

"חשמלאי טכנאי" - רשיון לעסוק בביצוע עבודות חשמל כולל עריכת תוכניות במתקן חשמל במתח נמוך, בו עוצמת הזרם היא עד 400x3 אמפר. במתקנים בהם עוצמת הזרם גבוהה יותר, מאפשר הרשיון לבצע עבודות (למעט עריכת תוכניות), ובלבד שהעבודות בוצעו על-פי תוכנית שאישר בעל רשיון הרשאי לערוך תוכניות כאמור.

"חשמלאי הנדסאי" - רשיון לעסוק בביצוע עבודות חשמל, כולל עריכת תוכניות במתקן חשמל במתח נמוך, בו עוצמת הזרם היא עד 630x3 אמפר. במתקנים בהם עוצמת הזרם גבוהה יותר, מאפשר הרשיון ביצוע עבודות (למעט עריכת תוכניות), ובלבד שהעבודות מבוצעות על-פי תוכנית שאישר בעל רשיון "חשמלאי מהנדס".

"חשמלאי מהנדס" - רשיון לעסוק בביצוע עבודות חשמל, המתיר לערוך כל תוכנית חשמל ולבצע כל עבודת חשמל.

"חשמלאי בודק סוג 1" - רשיון לביצוע בדיקות של מתקני חשמל הניתן ל"חשמלאי טכנאי" בעל ותק מקצועי של 5 שנים לפחות. בעל רשיון זה רשאי לעסוק בביצוע בדיקות של מתקני חשמל בעלי עוצמת זרם עד 3x80 אמפר במתח נמוך, למעט עבודות חשמל אותן הוא תכנן וגם ביצע.

"חשמלאי בודק סוג 2" - רשיון לביצוע בדיקות של מתקני חשמל הניתן ל"חשמלאי הנדסאי" בעל ותק מקצועי של 5 שנים לפחות. בעל רשיון זה רשאי לעסוק בביצוע בדיקות של מתקני חשמל בעלי עוצמת זרם עד 250x3 אמפר במתח נמוך, למעט עבודות חשמל אותן הוא תכנן וגם ביצע.

"חשמלאי בודק סוג 3" - רשיון לביצוע בדיקות של מתקני חשמל הניתן ל"חשמלאי מהנדס" בעל ותק מקצועי של שנתיים לפחות. בעל רשיון זה רשאי לעסוק בביצוע בדיקות בכל מתקן חשמלי.

"חשמלאי מסוייג" - רשיון לביצוע סוג מסויים של עבודות חשמל במסגרת מקום העבודה בלבד.

"חשמלאי שירות" - רשיון לביצוע עבודות חשמל ואלקטרוניקה בתחום ההתמחות כגון: מיכשור ובקרה, מיכשור אלקטרוני, מערכות רדיו ואודיו, טלוויזיה, מערכות וידאו, אנטנות, מכשירים חשמליים ביתיים שונים (מכונות כביסה, מקררים, שואבי אבק, מערבלים, מדיחי כלים, מגהצים, מייבשי כביסה, תנורי חימום, תנורי בישול ואפיה), מערכות קירור ומיזוג אוויר, מערכות גנרטורים, מערכות חשמל ופיקוד למעליות, אחזקת ציוד תעשייתי, תיקון ושיפוץ מכונות חשמל. ■

רישיון חשמלאים במדינת ישראל, מטופל על-ידי היחידה לרישיון חשמלאים במשרד העבודה והרווחה.

חשמלאי מורשה* הוא חשמלאי אשר ברשותו רשיון בר תוקף לעסוק בביצוע עבודות חשמל.

בתקנות החשמל (רשיונות) התשמ"ה - 1985, מוגדרים סוגי רשיונות החשמל השונים, התנאים למתן כל אחד מסוגי הרשיונות וכן העבודות המותרות לכל חשמלאי מורשה בהתאם לסוג הרשיון שברשותו. באופן עקרוני, רשיון לעסוק בביצוע עבודות חשמל, ניתן למי שמציג תעודות המאשרות לימודי חשמל ברמות השונות (בהתאם לכך נקבע סוג הרשיון שיקבל המבקש) וכן אישורים על ניסיון מעשי בשטח למשך פרק זמן כפי שנקבע בתקנות.

להלן ריכוז של הסוגים השונים של הרשיונות לביצוע עבודות חשמל (כל בעל רשיון כאמור הוא חשמלאי מורשה) בהתבסס על תקנות החשמל (רשיונות) ושל סוגי העבודות, במתקני מתח נמוך, המותרים לכל בעל רשיון:

"חשמלאי עוזר" - רשיון לעזור בביצוע עבודות חשמל במתקן חשמל במתח נמוך, בפיקוחו של בעל רשיון "חשמלאי מוסמך" ומעלה, בהתאם לגודל החיבור במתקן.

"חשמלאי מעשי" - רשיון לעסוק בביצוע עבודות חשמל כולל עריכת תוכניות (למעט תכנון הארכת יסוד) במתקן חשמל במתח נמוך, הנמצא במבנה המשמש לדירות מגורים או משרדים, בו עוצמת הזרם היא עד 40x1 אמפר. במתקנים בהם עוצמת הזרם גבוהה יותר, מאפשר הרשיון לבצע עבודות (למעט עריכת תוכניות), ובלבד שהעבודות בוצעו על-פי רשיון שאישר בעל רשיון הרשאי לערוך תוכניות כאמור ובהשגחתו ובאחריותו של בעל רשיון מתאים, בהתאם לגודל החיבור במתקן.

"חשמלאי מוסמך" - רשיון לעסוק בביצוע עבודות חשמל כולל עריכת תוכניות במתקן חשמל במתח נמוך, הנמצא במבנה המשמש לדירות מגורים, משרדים או בתי מלאכה, בו עוצמת הזרם היא עד 80x3 אמפר. במתקנים בהם עוצמת הזרם גבוהה יותר, מאפשר הרשיון לבצע עבודות (למעט עריכת תוכניות), ובלבד שהעבודות בוצעו על-פי תוכנית שאישר בעל רשיון הרשאי לערוך תוכניות כאמור ובהשגחתו ובאחריותו של בעל רשיון מתאים, בהתאם לגודל החיבור במתקן.

"חשמלאי ראשי" - רשיון לעסוק בביצוע עבודות חשמל כולל עריכת תוכניות במתקן חשמל במתח נמוך, בו עוצמת הזרם היא עד 250x3 אמפר. במתקנים בהם עוצמת הזרם גבוהה יותר, מאפשר הרשיון לבצע

***הערה:** כל חשמלאי מורשה, רשאי לבצע עבודות חשמל, בהתאם לסוג הרשיון שברשותו.